

ข่าวเพื่อสื่อมวลชน

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร 02 590 3859 โทรสาร 02 590 3386

กรมควบคุมโรค ติดตามสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในกัมพูชาอย่างใกล้ชิด เน้นเฝ้าระวังผู้มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกป่วยตาย

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนกอย่างใกล้ชิด หลังพบผู้เสียชีวิตจากสายพันธุ์ H5N1 ในประเทศกัมพูชาในรอบ 9 ปี กำชับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เฝ้าระวัง คัดกรอง ในกลุ่มเสี่ยง/ผู้สัมผัสสัตว์ปีก พร้อมแนะนำวิธีลดความเสี่ยงสำหรับประชาชน

วันนี้ (24 กุมภาพันธ์ 2566) นายแพทย์เรศ กรีษนัยรวิวงศ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวถึงกรณี ที่กระทรวงสาธารณสุขประเทศกัมพูชาออกมายืนยันพบผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกเป็นรายแรกในรอบ 9 ปีของประเทศกัมพูชา ว่า กรมควบคุมโรคได้ติดตามสถานการณ์การระบาดในประเทศกัมพูชาอย่างใกล้ชิด พบข้อมูลว่า ผู้ป่วยเสียชีวิตจากเชื้อสายพันธุ์ H5N1 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 11 ปี อาศัยใน จังหวัดไพรแวง ทางตะวันออกเฉียงใต้ของกัมพูชา เริ่มป่วยวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2566 เริ่มแรกมีอาการไข้ สูง ไอ และเจ็บคอ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลท้องถิ่น มีอาการหายใจติดขัดก่อนถูกส่งตัวไปรักษาที่ โรงพยาบาลในกรุงพนมเปญและเสียชีวิตในเวลาต่อมา ขณะที่ข้อมูลย้อนหลังจากองค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546–2557 พบผู้ป่วยจากเชื้อ H5N1 ในประเทศกัมพูชา จำนวน 56 ราย มีผู้เสียชีวิต 37 ราย สำหรับสถานการณ์ผู้ติดเชื้อ H5N1 ทั่วโลก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546–25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 พบผู้ติดเชื้อรวม 868 ราย เสียชีวิต 457 ราย ใน 21 ประเทศ โดยเมื่อปี พ.ศ. 2565 พบผู้ ติดเชื้อสายพันธุ์ H5N1 ทั้งสิ้น 4 ราย (ประเทศสเปน 2 ราย สหรัฐอเมริกา 1 ราย และจีน 1 ราย) ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2540 โรคไข้หวัดนก H5N1 มีรายงานการติดต่อสู่คนเป็นครั้งแรกที่เขตปกครองพิเศษฮ่องกง

“สำหรับสถานการณ์ผู้ป่วยไข้หวัดนก H5N1 ในประเทศไทย จากข้อมูลการเฝ้าระวังของ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบผู้ติดเชื้อรวม 25 ราย (รายแรกในปี พ.ศ. 2546 และรายสุดท้าย ในปี พ.ศ. 2549) มีผู้เสียชีวิต 17 ราย ปัจจุบันยังไม่พบรายงานผู้ป่วยจากระบบการเฝ้าระวังฯ แต่เรายังคง เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์จากหลาย ๆ ประเทศอย่างใกล้ชิดและกรมควบคุมโรคได้สั่งการให้ ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศยกระดับการตรวจคัดกรองโรคในผู้เดินทาง โดยทำงานร่วมกับ เจ้าหน้าที่กักกันโรคปศุสัตว์ ที่ด่านกักกันสัตว์ที่บริเวณพรมแดนระหว่างประเทศที่พบการระบาดของ ไข้หวัดนก” อธิบดีกรมควบคุมโรคกล่าว

ด้าน นายแพทย์โสภณ เอี่ยมศิริถาวร รองอธิบดีกรมควบคุมโรค ให้ข้อมูลว่า “โรคไข้หวัดนก” เกิดจากการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (Influenza A) ที่พบในสัตว์ปีก เชื้อมีหลายสายพันธุ์ และ บางสายพันธุ์สามารถติดต่อสู่คนได้ เช่น H5 และ H7 สามารถพบเชื้อได้ในสิ่งคัดหลั่งของสัตว์ปีก จากจมูก ปาก ตา และมูลของสัตว์ปีก ระยะฟักตัวโดยเฉลี่ย 2–5 วัน แต่อาจยาวนานได้ถึง 17 วันหลัง ได้รับเชื้อ โรคนี้สามารถติดต่อได้จากการสัมผัสสัตว์ปีกที่มีเชื้อ และจากการสัมผัสอุปกรณ์หรือสิ่งของที่ อาจปนเปื้อนเชื้อ โดยส่วนใหญ่หากสัตว์ปีกติดเชื้อไวรัสกลุ่มที่ก่อโรครุนแรง (Highly Pathogenic Avian Influenza; HPAI) เช่น เชื้อสายพันธุ์ H5N1 ชนิดรุนแรง อาจทำให้พบสิ่งคัดหลั่งออกมาจำนวนมาก ซึ่งคนสามารถรับเชื้อผ่านทางหายใจเอาสิ่งคัดหลั่งที่ฟุ้งกระจายเป็นละอองฝอยในอากาศเข้าไป รวมถึงการนำมือที่สัมผัสเชื้อมาลูบจมูก ตา หรือปาก สำหรับการรายงานการติดต่อระหว่างคนสู่คน พบว่า มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยและอยู่ในวงจำกัดที่สัมผัสกันอย่างใกล้ชิดเท่านั้น

อาการที่พบ ได้แก่ มีไข้ ไอ เจ็บคอ คัดจมูก ปวดเมื่อยตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย หายใจลำบาก และอาจพบอาการท้องเสีย อาเจียน ปวดท้อง หรือช้ำเกร็งได้ อัตราป่วยตาย ร้อยละ 53 และยังมีอาการ อื่น ๆ ที่พบได้ เช่น เยื่อตาขาวอักเสบอย่างอ่อน อาการทางเดินหายใจส่วนต้นคล้ายไข้หวัดใหญ่ จนถึง ปอดอักเสบเสียชีวิต

คำแนะนำเพื่อลดความเสี่ยงสำหรับประชาชน 1) หากมีอาการไข้ ไอ ปวดเมื่อยตามร่างกาย และมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีก หรือผู้ป่วยปอดบวม ให้รีบพบแพทย์ พร้อมแจ้งประวัติสัมผัสโรค หรือแจ้งประวัติการเดินทาง 2) หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ปีกที่มีอาการป่วยและตาย หากไปที่ตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิต ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ รวมทั้งพื้นผิวที่สัตว์เหล่านั้นอยู่ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค 3) ห้ามนำสัตว์ปีกที่ป่วยตายไปรับประทานหรือให้สัตว์อื่นกิน ต้องรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 4) หากต้องสัมผัสกับสัตว์ปีกในระหว่างที่มีการระบาดในพื้นที่ ให้สวมหน้ากากอนามัย และสวมถุงมือ 5) รับประทานเนื้อไก่และไข่ที่ปรุงสุก และ 6) ปฏิบัติตามหลักสุขอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ และทุกครั้งหลังการสัมผัสสัตว์ปีกและสิ่งคัดหลั่งของสัตว์ปีกด้วยสบู่และน้ำ และใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ หลีกเลี่ยงการสัมผัสใบหน้า จมูก ตา และปาก หรือหยิบจับอาหารรับประทานด้วยมือเปล่าหลังการสัมผัสสัตว์ปีกหรือสิ่งแวดล้อมที่อาจปนเปื้อนเชื้อ

สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรเน้นการเฝ้าระวังผู้ป่วยทางเดินหายใจ โดยหากผู้ป่วยมีอาการทางเดินหายใจรุนแรงควรสอบถามประวัติสัมผัสสัตว์ปีกด้วย และกลุ่มก้อนผู้ป่วยทางเดินหายใจ หากสงสัยไขหวัดนกให้เก็บตัวอย่างส่งตรวจหาเชื้อก่อโรค สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. 1422

*****

ข้อมูลจาก : กองระบาดวิทยา/สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ กรมควบคุมโรค
วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566